

BOSHQARUV QARORI

2025. "9" aprel

№ 35/5

Toshkent sh.

“O‘zbekiston Respublikasi aksiyadorlik tijorat Xalq bankida manfaatlar to‘qnashuvini boshqarish Siyosati”ni ma’qullash to‘g‘risida

O‘zbekiston Respublikasining “Manfaatlar to‘qnashuvi to‘g‘risida”gi Qonuni va O‘zbekiston Respublikasi aksiyadorlik tijorat Xalq bankining ichki qoidalari talablaridan kelib chiqib, manfaatlar to‘qnashuvini boshqarish va tartibga solish, manfaatlar to‘qnashuvining oldini olishda sohaga oid qonunchilik hujjatlariga moslashtirib borish maqsadida, bank Boshqaruvi

QAROR QILADI:

1. O‘zbekiston Respublikasi aksiyadorlik tijorat Xalq banki markaziy apparati tarkibiy bo‘linmalari tomonidan ishlab chiqilgan ichki qoidalarining amaldagi qonunchilikka mosligini ta’minlash bo‘yicha Ekspert guruhining 2025-yil 24-martdagi 17-sonli bayoni ma’lumot uchun qabul qilinsin.

2. “O‘zbekiston Respublikasi aksiyadorlik tijorat Xalq bankida manfaatlar to‘qnashuvini boshqarish Siyosati” (keyingi o‘rinlarda – Siyosat) **ilovaga** muvofiq ma’qullansin.

3. **Ichki nazorat va komplayens departamenti** (A. Xaitov) zimmasiga Siyosatni bank Kuzatuv kengashi muhokamasiga kiritish maqsadida zaruriy hujjatlarni belgilangan tartibda Korporativ boshqaruv xizmatiga taqdim etish vazifasi yuklatilsin.

4. Mazkur qaror qabul qilinishi munosabati bilan bank Boshqaruvining 2022-yil 6-oktabrda 125/2-sonli qarorining 2-ilovasi o‘z kuchini yo‘qotgan deb hisoblansin.

5. **Ijro nazorati departamenti** (F.Kurbanov) mazkur qaror nusxasini bank markaziy apparatining barcha tarkibiy bo‘linmalari va bankning mintaqaviy hamda bank xizmatlari markazlariga ma’lumot va ijro uchun yetkazilishini ta’minlasin.

6. Ushbu qaror ijrosini nazorat qilish **Boshqaruv Raisi o‘rinbosari v.b. F. Ruziyev** zimmasiga yuklansin.

Boshqaruv Raisi v.b.**Sh. Atabayev**

**O'zbekiston Respublikasi aksiyadorlik tijorat
Xalq bankining manfaatlar to'qnashuvini boshqarish
SIYOSATI**

Mazkur Siyosat O'zbekiston Respublikasining "Manfaatlar to'qnashuvi to'g'risida"gi, "Korrupsiyaga qarshi kurashish to'g'risida"gi va "Aksiyadorlik jamiyatlari va aksiyadorlarning huquqlarini himoya qilish to'g'risida"gi qonunlari, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021-yil 6-iyuldagi "Korrupsiyaga qarshi kurashish faoliyatini samarali tashkil etishga doir qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi PQ-5177-sonli Qarori, O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi tomonidan 2024-yil 5-noyabrdagi 3569-son bilan ro'yxatdan o'tkazilgan "Mavjud manfaatlar to'qnashuvi to'g'risidagi xabarnoma, ehtimoliy manfaatlar to'qnashuvi to'g'risidagi deklaratsiyalar va manfaatlar to'qnashuvini hisobga olish reyestrining namunaviy shakllari tasdiqlash to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi Korrupsiyaga qarshi kurashish agentligining buyrug'i va boshqa me'yoriy-huquqiy hujjatlarga muvofiq ishlab chiqilgan bo'lib, O'zbekiston Respublikasi aksiyadorlik tijorat Xalq banki (keyingi o'rinlarda – Bank)da manfaatlar to'qnashuvini aniqlash, uning oldini olish va tartibga solish tartibini belgilaydi.

1-bob. Umumiy qoidalar

1. Ushbu "O'zbekiston Respublikasi aksiyadorlik tijorat Xalq bankida manfaatlar to'qnashuvini boshqarish bo'yicha Siyosati" (keyingi o'rinlarda – Siyosat) qoidalari egallab turgan lavozimi va bajarayotgan xizmat vakolatlaridan qat'i nazar bankning barcha xodimlariga, shu jumladan, Bank Kuzatuv kengashi va boshqaruvi a'zolari (keyingi o'rinlarda – boshqaruv organi)ga tegishli hisoblanadi.

2. Mazkur Siyosat Bankda yuzaga kelgan va yuzaga kelishi mumkin bo'lgan manfaatlar to'qnashuvini oldini olish va boshqarish masalalaridagi asosiy ichki hujjat hisoblanadi va uning talablari Bank nomidan ish yuritadigan har bir shaxs uchun majburiydir.

3. Bankda manfaatlar to'qnashuvi bilan bog'liq masalalar Xodimlarni boshqarish departamenti, Ichki nazorat va komplayens departamenti, shuningdek mazkur departamentlarning mintaqaviy markazlaridagi xodimlari tomonidan muvofiqlashtirib boriladi.

4. Siyosatda quyidagi asosiy tushunchalardan foydalaniladi:

bank xodim(lar)i – mehnat shartnomasi (kontrakt) asosida yoxud saylab qo'yiladigan yoki tayinlanadigan lavozimlarda bank tizimida mehnat faoliyatini amalga oshirayotgan bankning barcha xodimlari, shu jumladan boshqaruv organi;

aloqador shaxslar – bank xodimlarining yaqin qarindoshlari, bank xodimi va (yoki) uning yaqin qarindoshlari qaysi yuridik shaxsning ustav fondi (ustav kapitali) aksiyalariga yoki ulushlariga egalik qilsa, o'sha yuridik shaxs, shuningdek bank xodimi yoxud uning yaqin qarindoshlari qaysi yuridik shaxsda boshqaruv organining rahbari yoki a'zosi bo'lsa, o'sha yuridik shaxs;

manfaatlar to'qnashuvi – bank xodiming shaxsiy (bevosita yoki bilvosita) manfaatdorligi uning o'z lavozim yoki xizmat majburiyatlarini lozim darajada bajarishiga ta'sir ko'rsatayotgan yoxud ta'sir ko'rsatishi mumkin bo'lgan hamda shaxsiy manfaatdorlik bilan fuqarolarning, bankning, jamiyatning yoki davlatning huquqlari, qonuniy manfaatlari o'rtasida qarama-qarshilik yuzaga kelayotgan (mavjud manfaatlar to'qnashuvi) yoki yuzaga kelishi mumkin bo'lgan (ehtimoliy manfaatlar to'qnashuvi) vaziyat;

manfaatlar to'qnashuvini tartibga solish bo'yicha maxsus bo'linma (keyingi o'rinlarda – maxsus bo'linma) – Xodimlarni boshqarish departamenti hamda Ichki nazorat va komplayens departamenti;

shaxsiy manfaaddorlik – bank xodimi yoxud u bilan aloqador shaxslar ushbu xodim tomonidan bevosita yoki bilvosita qaror qabul qilinishi yoki xodimning ushbu jarayonda boshqacha tarzda ishtirok etishi natijasida olishi mumkin bo'lgan har qanday naf yoki afzallik;

ehtimoliy (potensial) manfaatlar to'qnashuvi – bank xodimining yaqin qarindoshlarining va (yoki) bank bilan bog'liq bo'lgan shaxsning shaxsiy manfaatlari (shu jumladan shaxsiy, ijtimoiy, mulkiy, moliyaviy va boshqa manfaatlari) muayyan vaziyatlar yuzaga kelganda, ular Bankning manfaatlariga qarama-qarshi bo'lishi va bank xodimlari tomonidan xizmat majburiyatlarini bajarishiga ta'sir qilishi mumkin bo'lgan vaziyat;

mavjud (real) manfaatlar to'qnashuvi – bank xodimining yaqin qarindoshlarining va (yoki) bank bilan bog'liq bo'lgan shaxsning shaxsiy manfaatlari (shu jumladan shaxsiy, ijtimoiy, mulkiy, moliyaviy, siyosiy va boshqa manfaatlari) bank manfaatlariga bevosita yoki bilvosita qarama-qarshi bo'lgan vaziyat;

yaqin qarindoshlar – ota-onalar, aka-ukalar, opa-singillar, o'g'illar, qizlar, er-xotinlar, shuningdek er-xotinlarning ota-onalari, aka-ukalari, opa-singillari va farzandlari;

manfaatlar to'qnashuvini tartibga solish – bank tomonidan xodimlarning, shu jumladan, boshqaruv organi a'zolarining xizmat majburiyatlari lozim darajada bajarilmasligi holati va (yoki) manfaatlar to'qnashuvi yuzaga kelganda ularning manfaatlari (shu jumladan shaxsiy, ijtimoiy, mulkiy, moliyaviy va boshqa manfaatlar) bank manfaatlaridan ustun kelishi xavfini kamaytirish yoki bartaraf etish;

kronizm – do'stlar yoki ishonchli shaxslarga noqonuniy imtiyozlar taqdim etish maqsadida hokimiyat (lavozim mavqesidan) va obro'sidan foydalanish;

mahalliychilik – shaxsni uning nasliy kelib chiqishi (asilzoda yoki mashhur sulola vakili ekanligi va u jamoatchilik tomonidan e'tirof etilganligi) hamda yaqin qarindoshlarining egallab turgan xizmat mavqei sababli, uning lavozimga qo'yiladigan malaka talablariga mos kelish-kelmasligini hisobga olmagan holda ishga qabul qilish, rotatsiya qilish va lavozimga tayinlash;

nepotizm (tanish-bilishchilik, qarindosh-urug'chilik. Favoritizmning qarindoshlik rishtalariga asoslangan ko'rinishi) – o'zining yaqin qarindoshlari yoki do'stlariga noqonuniy imtiyozlar berish maqsadida hokimiyatdan foydalanish va (yoki) ta'sir o'tkazish, shuningdek, yaqin qarindoshlari va (yoki) do'stlariga asossiz mukofotlar hisoblash, bank manfaatlari zarariga, yaqin qarindoshlari va do'stlarini ishga qabul qilish va lavozimga tayinlashlar;

favoritizm – bank xodimi, shu jumladan, boshqaruv organi a'zosi boshqa shaxs va/yoki shaxslar guruhi manfaatlariga qaraganda bitta shaxs yoki shaxslar guruhi manfaatlariga ustuvor ahamiyat qaratishi, bankda kadrlarni tanlash va joylashtirish, lavozimini ko'tarish, mukofot puli berish va davlat mukofotlariga tavsiya etish, ta'til berish yoki sihatgohlar va xorijiy safarlarga yuborish, murojaatlar, shuningdek ish va navbatchilik jadvallari ko'rib chiqishda ketma-ketlikni yo'lga qo'yish bilan bog'liq vaziyatlarda tartiblarga rioya qilmaslik;

shafelik – bank xodimining, shu jumladan, boshqaruv organi a'zosining lavozimi yuqoriroq bo'lgan boshqa xodim tomonidan qulay mehnat sharoitlarini yaratib berish shaklidagi himoyasi, uni yoqlab yonini olishi;

2-bob. Manfaatlar to'qnashuvini boshqarishning tamoyillari

5. Bank xodimlari manfaatlar to'qnashuvini boshqarish masalalarida quyidagi asosiy tamoyillarga rioya qilishlari shart:

qonuniylik;

fuqarolarning, bankning, jamiyatning va davlatning qonuniy manfaatlari ustuvorligi;
 ochiqlik va shaffoflik;
 xolislik;
 korrupsiyaga nisbatan murosasizlik.

3-bob. Bank xodimi va aloqador shaxslarning manfaatlar to'qnashuvi bilan bog'liq munosabatlarni tartibga solishdagi huquq va majburiyatlari

6. Bank xodimlari o'zlarining xizmat majburiyatlarini bajarishida va (yoki) bankning manfaatlarini ifodalashda ushbu Siyosatda belgilangan tamoyillarga amal qilishlari, shuningdek, manfaatlar to'qnashuviga olib keladigan vaziyatlardan o'zlarini saqlashlari shart.

7. Bank xodimlari manfaatlar to'qnashuvi bilan bog'liq munosabatlarni tartibga solish chog'ida:

maxsus bo'linmaga maslahat so'rab murojaat etish;

ehtimoliy manfaatlar to'qnashuvi to'g'risidagi deklaratsiyada ko'rsatilishi kerak bo'lgan ma'lumotlardan tashqari qo'shimcha ma'lumotlarni elektron yoki yozma shaklda taqdim etish huquqiga ega;

o'z lavozim majburiyatlarini yoki xizmat vakolatlarini vijdonan bajarishi va ularning bajarilishiga ta'sir ko'rsatadigan yoki ta'sir ko'rsatishi mumkin bo'lgan o'z shaxsiy manfaatlari bilan bog'liq har qanday harakatlardan o'zini tiyishi;

lavozim majburiyatlarini yoki xizmat vakolatlarini bajarish chog'ida manfaatlar to'qnashuviga olib keladigan yoki olib kelishi mumkin bo'lgan shaxsiy manfaatdorlikka yo'l qo'ymasligi;

mavjud manfaatlar to'qnashuvi yuzaga kelgan taqdirda, o'z ish yurituvidagi hujjatlar bo'yicha qaror qabul qilinguniga qadar o'zining bevosita rahbarini va maxsus bo'linmani xabardor qilishi;

o'zining bevosita bo'ysunuvidagi xodimlarni yoki boshqa xodimlarni bevosita yoki bilvosita o'zining shaxsiy manfaatlarini ko'zlovchi harakatlarga (harakatsizlikka) majburlamasligi;

o'zi mehnat (xizmat) faoliyatini amalga oshirayotgan bank nazorati ostidagi tashkilotdan yoki uning tarkibiy bo'linmasidan ishga qabul qilish to'g'risida takliflar kelib tushganligi holati haqida bir ish kuni ichida xabar berishi;

boshqa xodimlarga nisbatan o'ziga ma'lum bo'lgan manfaatlar to'qnashuvi hollari to'g'risida xabar berishi;

nepotizm, shafelik, favoritizm, kronizm, mahalliychilik va urug'-aymoqchilikning namoyon bo'lishiga qat'iy chek qo'yishi;

ehtimoliy manfaatlar to'qnashuvini tartibga solish maqsadida maxsus bo'linmaning so'roviga ko'ra ma'lumotlar taqdim etishi shart.

8. Bank xodimiga aloqador shaxslar mazkur xodim mehnat faoliyatini amalga oshirayotgan bank bilan munosabatlarga kirishganda:

manfaatlar to'qnashuvining oldini olish uchun maxsus bo'linmadan bepul maslahat olish;

bankning manfaatlar to'qnashuvini tartibga solish bo'yicha harakatlari (harakatsizligi) yoki qarorlari ustidan shikoyat qilish huquqiga ega;

shaxsiy manfaatlarini ko'zlab manfaatlar to'qnashuviga yo'l qo'ymasligi;

ehtimoliy manfaatlar to'qnashuvi to'g'risidagi deklaratsiyani elektron yoki yozma shaklda

to'ldirishi, unga bila turib yolg'on va noto'g'ri ma'lumotlarni kiritmasligi shart.

9. Boshqaruv organi bilan bog'liq holatlar aniqlanganda O'zbekiston Respublikasi aksiyadorlik tijorat Xalq banki aksiyadorlarining yillik Umumiy yig'ilishining 2020-yil 18-sentabrda 2-sonli qarori bilan tasdiqlangan "O'zbekiston Respublikasi aksiyadorlik tijorat Xalq banki tizimida manfaatlar qarama-qarshiligi vaqtida harakat qilish tartibi to'g'risida"gi nizomi asosida ko'riladi.

4-bob. Bankning manfaatlar to'qnashuvi bilan bog'liq munosabatlarni tartibga solish borasidagi vakolatlari

10. Bank manfaatlar to'qnashuvi bilan bog'liq munosabatlarni tartibga solishda:

xodimlar tomonidan manfaatlar to'qnashuvi to'g'risida xabardor qilish tizimini tashkil etadi;

ehtimoliy manfaatlar to'qnashuvi to'g'risidagi deklaratsiyaning va mavjud manfaatlar to'qnashuvi to'g'risidagi xabarnomaning belgilangan shaklini, shuningdek mazkur Siyosatni o'zining rasmiy veb-saytiga joylashtiradi;

manfaatlar to'qnashuviga yo'l qo'yilgan holda qabul qilingan qarorlarni belgilangan tartibda o'zgartiradi yoki bekor qiladi;

manfaatlar to'qnashuviga yo'l qo'yilgan holda tuzilgan bitimlarni o'zgartiradi yoki bekor qiladi yoxud bunday bitimlarni haqiqiy emas deb topish to'g'risida belgilangan tartibda sudga da'volar bilan murojaat etadi;

odob-axloq komissiyasi va maxsus bo'linmalarining manfaatlar to'qnashuvi bilan bog'liq munosabatlarni tartibga solish bo'yicha faoliyatini tashkil etadi;

aniqlangan manfaatlar to'qnashuvi bo'yicha xizmat tekshiruvining xolisona tashkil etilishini va uning natijalari odob-axloq komissiya tomonidan ko'rib chiqilishini ta'minlaydi;

manfaatlar to'qnashuvining oldini olishda o'rnatilgan bo'layotgan xodimlarni rag'batlantirish choralarini ko'radi;

manfaatlar to'qnashuvi natijasida fuqarolarga, tashkilotlarga, jamiyatga yoki davlatga yetkazilgan zararning o'rni qoplanishini ta'minlash, shuningdek aholining tegishli davlat organiga yoki boshqa tashkilotga bo'lgan ishonchini tiklash choralarini ko'radi;

O'zbekiston Respublikasining "Manfaatlar to'qnashuvi to'g'risida"gi Qonuni hamda ushbu Siyosat talablariga rioya qilmagan bank xodimlariga nisbatan mehnat shartnomasini bekor qilishgacha bo'lgan choralarini qo'llaydi;

bank qonunchilik hujjatlariga muvofiq boshqa vakolatlarni ham amalga oshirishi mumkin.

5-bob. Bank xodimining faoliyatida manfaatlar to'qnashuvining oldini olish bo'yicha cheklovlar

11. Manfaatlar to'qnashuvining oldini olish maqsadida bank xodimi:

xizmat mavqeini suiiste'mol qilish orqali shaxsiy naf olishga;

manfaatlar to'qnashuvi haqidagi axborotni oshkor etish chog'ida ma'lumotlarni yashirishga yoxud bila turib yolg'on yoki noto'g'ri axborot taqdim etishga;

biri boshqasiga bo'ysunuvchi yoki biri boshqasining nazoratidagi bankda o'rindoshlik bo'yicha ishlashga (bundan qonunchilikda nazarda tutilgan hollar mustasno);

tijorat tashkilotlarining ta'sischisi (aksiyadori, ishtirokchisi) bo'lishga (bundan aksiyadorlik jamiyatlarining erkin muomalada bo'lgan aksiyalarining 10 foizigacha egalik qilish hollari mustasno);

o'zi mehnat faoliyatini amalga oshirayotgan bankning nazoratida bo'lgan tadbirkorlik faoliyati subyektining aksiyalariga yoki ustav fondidagi (ustav kapitalidagi) ulushlariga egalik qilishga, shuningdek ushbu tadbirkorlik faoliyati subyektlarining boshqaruv organi a'zosi bo'lishga (bundan O'zbekiston Respublikasi qonunlarida hamda O'zbekiston Respublikasi Prezidenti qarorlarida nazarda tutilgan yoki bu faoliyat qonunchilikka muvofiq lavozim majburiyatlari hisoblanadigan hollar mustasno), bunda bank nazoratida bo'lgan tadbirkorlik faoliyati subyektlarining aksiyalariga yoki ustav fondidagi (ustav kapitalidagi) ulushlariga egalik qilgan yoxud mazkur tadbirkorlik faoliyati subyektlarining boshqaruv organlari a'zosi bo'lgan shaxs mazkur bank xodimi bo'lgan hollarda, u qonunchilikda belgilangan tartibda ushbu aksiyalarni yoki ulushlarni **bir oy** ichida realizatsiya qilishi, boshqaruv organlarining a'zolidan chiqishi kerak;

o'zi mehnat faoliyatini amalga oshirayotgan bank va qaramog'idagi tashkilotlarda o'ziga taalluqli bo'lgan ishlarni ko'rib chiqishda yoki o'ziga aloqador shaxslarga taalluqli bo'lgan ishlarni ko'rib chiqishda vakil sifatida ishtirok etishga, agar u qonunchilikka muvofiq qonuniy vakil bo'lmasa;

o'zi mehnat faoliyatini amalga oshirayotgan bank va qaramog'idagi tashkilotlarning mol-mulkini sotib olishda yoki ijaraga olishda o'zi ishtirok etishga haqli emas.

12. Bank rahbarlari va ularning o'rinbosarlariga, xizmat yuzasidan pul belgilariga va pul (bank) hujjatlariga bevosita aloqasi bo'lgan mansabdor shaxslarga tadbirkorlik faoliyati bilan shug'ullanish taqiqlandi.

13. Bankning o'zi bilan mehnat shartnomasi tugatilgan yoki xizmatdan bo'shatilgan xodimi **ikki yil** ichida oxirgi ish joyida o'zi bevosita yoki bilvosita nazoratni amalga oshirgan bank yoki ularning tarkibiy bo'linmalari tomonidan ishga ushbu xodim mehnat (xizmat) faoliyatini amalga oshirgan tashkilotlarning korrupsiyaga qarshi nazorat bo'linmasi vazifasini amalga oshiruvchi mansabdor shaxslarning xulosasiga asosan qabul qilinadi.

6-bob. Bank odob-axloq komissiyasining manfaatlar to'qnashuvi bilan bog'liq munosabatlarni tartibga solish borasidagi vakolatlari

14. Bank xodimi tomonidan O'zbekiston Respublikasining "Manfaatlar to'qnashuvi to'g'risida"gi Qonuni va ushbu Siyosat talablariga hamda odob-axloq qoidalariga rioya etilishi ustidan nazorat O'zbekiston Respublikasi aksiyadorlik tijorat Xalq banki xodimlarining Odob-axloq qoidalariga amal qilishini nazorat qilish komissiyasi (keyingi o'rinlarda - odob-axloq komissiyasi) tomonidan amalga oshiriladi. Komissiya tarkibi bank Boshqaruvi Raisi buyrug'i bilan tasdiqlanadi va doimiy ravishda faoliyat yuritadi.

15. Odob-axloq komissiyasi:

bank xodimi tomonidan belgilangan talablarga rioya etilishini ta'minlash choralari ko'radi;

maxsus bo'linma tomonidan kiritilgan takliflar bo'yicha manfaatlar to'qnashuvini tartibga solish yuzasidan ko'rilayotgan choralarning yetarliligi (to'g'riligi) haqidagi masalalarni ko'rib chiqadi;

mavjud manfaatlar to'qnashuvi bilan bog'liq hollar ustidan kollegial nazoratni amalga oshiradi;

O'zbekiston Respublikasining "Manfaatlar to'qnashuvi to'g'risida"gi Qonunda belgilangan talablarning bank xodimlari tomonidan buzilishlari mavjudligi (mavjud emasligi) to'g'risida xizmat tekshiruvi natijalariga ko'ra xulosa chiqaradi;

manfaatlar to'qnashuvi to'g'risida xabar qilmagan, bila turib yolg'on yoki noto'g'ri axborot taqdim etgan yoxud bunday axborotni yashirgan xodimni javobgarlikka tortish haqida bank Raisiga taklif kiritadi.

16. Odob-axloq komissiyasi qonunchilikka muvofiq boshqa vakolatlarni ham amalga oshirishi mumkin.

7-bob. Maxsus bo'linmalarning manfaatlar to'qnashuvi bilan bog'liq munosabatlarni tartibga solish borasidagi vakolatlari

17. Ichki nazorat va komplayens departamenti tomonidan:

bank xodimi tomonidan aniqlangan manfaatlar to'qnashuvi hollari to'g'risidagi axborotni umumlashtiradi;

O'zbekiston Respublikasining "Manfaatlar to'qnashuvi to'g'risida"gi Qonuni hamda mazkur Siyosat talablarini buzgan xodimiga nisbatan xizmat tekshiruvini o'tkazadi;

bank xodimlari o'rtasida manfaatlar to'qnashuvining oldini olish yuzasidan qonunchilikka muvofiq tushuntirish ishlarini amalga oshiradi;

ehtimoliy manfaatlar to'qnashuvi to'g'risidagi deklaratsiyalarni, shuningdek mavjud manfaatlar to'qnashuvi to'g'risidagi xabarnomani ko'rib chiqadi, ularning natijalariga ko'ra odob-axloq komissiyasiga takliflar kiritadi;

manfaatlar to'qnashuvi holatlarini tahlil qilish natijasida aniqlangan qonun buzilishi holatlari yuzasidan Bank rahbariyatini xabardor qilgan holda to'plangan hujjatlarni huquqni muhofaza qiluvchi organlarga taqdim etadi;

bank xodimining manfaatlar to'qnashuvi haqidagi xabarlari munosabati bilan manfaatlar to'qnashuvi mavjudligi yoki mavjud emasligi to'g'risida xulosa beradi;

bankda aniqlangan manfaatlar to'qnashuvi hollarini tahlil qiladi hamda ularni tartibga solish bo'yicha takliflarni ishlab chiqadi;

Maxsus bo'linma aniqlagan manfaatlar to'qnashuvini hisobga olish reyestrini yuritadi;

manfaatlar to'qnashuvining oldini olish jarayonining samaradorligini ta'minlash maqsadida kuzatish hamda monitoring amalga oshiriladi;

bankda ushbu Qonun talablariga rioya etilishi holati to'g'risidagi har yilgi hisobotlarni tayyorlaydi hamda hisobotlarni uning rasmiy veb-saytiga joylashtirilishi uchun mas'ul tarkibiy tuzilmalarga yuboradi.

18. Xodimlarni boshqarish departamenti tomonidan:

xodimlarni ishga qabul qilishda ularga O'zbekiston Respublikasining "Manfaatlar to'qnashuvi to'g'risida"gi Qonuni va mazkur Siyosat talablari imzo qo'yirilgan holda tanishtiriladi;

bank xodimlaridan yillik/ishga qabul qilinayotganda/boshqa ishga o'tkazilayotganda ehtimoliy manfaatlar to'qnashuvi to'g'risidagi deklaratsiyalar olinadi;

ehtimoliy manfaatlar to'qnashuvi to'g'risidagi deklaratsiyalarni tahlil qilish uchun Ichki nazorat va komplayens departamentiga taqdim qilib boradi;

Siyosat talablari bo'yicha xodimlarga tushuntirish va maslahatlar berish ishlari olib boriladi.

Maxsus bo'linma qonunchilikka muvofiq boshqa vakolatlarni ham amalga oshirishi mumkin.

8-bob. Manfaatlar to'qnashuvi to'g'risidagi axborotni oshkor etishga va manfaatlar to'qnashuvini aniqlashga doir choralar

19. Manfaatlar to'qnashuvi to'g'risidagi axborotni oshkor etish bank xodimi tomonidan mavjud manfaatlar to'qnashuvi to'g'risida xabarnoma hamda ehtimoliy manfaatlar to'qnashuvi to'g'risida deklaratsiya taqdim etish orqali amalga oshiriladi.

Bank xodimiga aloqador shaxslar tomonidan manfaatlar to'qnashuvi to'g'risidagi axborotni oshkor etish ularning ehtimoliy manfaatlar to'qnashuvi to'g'risidagi deklaratsiyani taqdim etishi orqali amalga oshiriladi. (namunaviy shakllar, ro'yxat raqami 3569-son 05.11.2024-y.)

20. **Mavjud manfaatlar to'qnashuvi to'g'risidagi xabarnoma (Siyosatning 1-ilova)**da quyidagi ma'lumotlar ko'rsatilishi kerak:

mavjud manfaatlar to'qnashuvi to'g'risida xabar berayotgan bank xodimining familiyasi, ismi, otasining ismi va lavozimi, shuningdek jismoniy shaxsning shaxsiy identifikatsiya raqami;

bank xodimining manfaatlar to'qnashuvi yuzaga kelayotgan yaqin qarindoshining familiyasi, ismi, otasining ismi, jismoniy shaxsning shaxsiy identifikatsiya raqami (mavjud bo'lgan taqdirda) yoxud bank xodimiga aloqador shaxsning nomi va soliq to'lovchining identifikatsiya raqami;

mavjud manfaatlar to'qnashuvi to'g'risidagi axborot.

Mavjud manfaatlar to'qnashuvi to'g'risidagi xabarnoma manfaatlar to'qnashuvini tartibga solish bo'yicha ko'rilgan choralarni o'z ichiga olishi, bank xodimining va (yoki) uning bevosita rahbarining (ayrim hollarda, uning o'rinbosarining) o'z qo'li bilan qo'yilgan imzosi yoki elektron raqamli imzosi bilan tasdiqlanishi kerak.

21. Mavjud manfaatlar to'qnashuvi to'g'risidagi xabarnomani taqdim etish tartibi:

bank xodimi quyidagi hollarda mavjud manfaatlar to'qnashuvi o'ziga ma'lum bo'lib qolgan paytdan e'tiboran **bir ish** kuni ichida mavjud manfaatlar to'qnashuvi haqidagi belgilangan shakldagi xabarnomani to'ldirishi va o'zining bevosita rahbariga (bank rahbariga — yuqori turuvchi rahbarga) yoki maxsus bo'linmaga taqdim etishi shart, agar yaqin qarindoshlari bevosita xodimning bo'ysunuvidagi ishga qabul qilingan bo'lsa, (davlat fuqarolik xizmati lavozimlarining siyosiy guruhiga kiruvchi lavozimga ishga qabul qilingan hollar bundan mustasno) yoki xodimning ishiga fuqarolik-huquqiy shartnoma asosida o'ziga aloqador shaxslar jalb etilgan bo'lsa;

u o'ziga aloqador shaxslarga taalluqli masalalar bo'yicha qarorlar qabul qilishda ishtirok etayotgan bo'lsa;

yaqin qarindoshi tekshiruv o'tkazilayotgan obyektida (yuridik shaxsda) tekshiruv yo'nalishi bo'yicha mas'ul mansabdor shaxs sifatida ishlayotgan bo'lsa yoki mazkur tekshiruv obyekti (yuridik shaxs) unga aloqador shaxs bo'lsa;

boshqa har qanday mavjud manfaatlar to'qnashuvi o'ziga ma'lum bo'lib qolsa taqdim etadi.

22. Mavjud manfaatlar to'qnashuvi to'g'risidagi xabarnomani ko'rib chiqish tartibi:

Bank rahbari hamda maxsus bo'linmaning rahbari manfaatlar to'qnashuvini tartibga solish uchun mas'ul hisoblanadi.

Bank tarkibiy bo'linmasining rahbari mavjud manfaatlar to'qnashuvini tartibga solish bo'yicha o'z vakolatlari doirasida ko'rilgan choralar to'g'risida maxsus bo'linmaga **bir ish kuni** ichida axborot taqdim etishi shart.

Maxsus bo'linma ko'rilgan choralarning yetarliligi (to'g'riligi) to'g'risidagi masalani ko'rib chiqish uchun axborotni **uch ish** kuni ichida o'dob-axloq komissiyasiga taqdim etadi.

23. Ehtimoliy manfaatlar to'qnashuvi to'g'risidagi deklaratsiya (Siyosatning 2-ilovasi)da quyidagi ma'lumotlar ko'rsatilishi kerak:

Bank xodimining lavozimi hamda familiyasi, ismi, otasining ismi, shuningdek, uning jismoniy shaxsning shaxsiy identifikatsiya raqami;

Bank xodimi yaqin qarindoshlarining familiyasi, ismi va otasining ismi, ularning jismoniy shaxsning shaxsiy identifikatsiya raqami (mavjud bo'lgan taqdirda), shuningdek ish joyi va lavozimi;

Bank xodimi yoki uning yaqin qarindoshlari aksiyador bo'lgan aksiyadorlik jamiyatining rasmiy nomi va uning soliq to'lovchining identifikatsiya raqami;

Bank xodimining yaqin qarindoshi muassis (ishtirokchi), boshqaruv organi a'zosi bo'lgan yuridik shaxsning rasmiy nomi, shuningdek, uning soliq to'lovchining identifikatsiya raqami.

Ehtimoliy manfaatlar to'qnashuvi to'g'risidagi deklaratsiya uni to'ldirgan bank xodimining o'z qo'li bilan qo'yilgan imzosi yoki elektron raqamli imzosi bilan tasdiqlangan bo'lishi kerak.

24. Ehtimoliy manfaatlar to'qnashuvi to'g'risidagi deklaratsiyani taqdim etish tartibi:

Bank xodimi shaxsga doir ma'lumotlari va ehtimoliy manfaatlar to'qnashuvi to'g'risidagi deklaratsiyani to'ldirishi hamda har yili **15-yanvardan** kechiktirmay Xodimlarni boshqarish departamentiga taqdim etadi;

Bankka ishga qabul qilinayotgan nomzod, shuningdek, boshqa ishga o'tkazilgan xodim ehtimoliy manfaatlar to'qnashuvi to'g'risidagi belgilangan shakldagi deklaratsiyani to'ldirishi va taqdim etadi;

Xodimlarni boshqarish departamenti ehtimoliy manfaatlar to'qnashuvi to'g'risidagi har yilgi deklaratsiyani har yili **15-fevralgacha** umumlashtirib, Ichki nazorat va komplayens departamentiga tahlil qilish uchun yuboradi;

Ichki nazorat va komplayens departamenti tomonidan ehtimoliy manfaatlar to'qnashuvini tartibga solish bo'yicha choralarning yetarliligini (to'g'riligini) ta'minlash uchun har yili **1-martga** qadar o'dob-axloq komissiyasiga taklif kiritadi;

o'dob-axloq komissiyasi tomonidan **20-martga** qadar manfaatlar to'qnashuvi holatini ko'rib hiqadi (zururat bo'lganda, xodimning bevosita rahbari va/ yoki xodim ishtirokida) va ehtimoliy manfaatlar to'qnashuvini tartibga solish yuzasidan qabul qilingan xulosaga asosan choralar ko'rish to'g'risida Bank boshqaruvi raisiga taklif kiritadi;

Ichki nazorat va komplayens departamenti **25-martgacha** mazkur **Siyosatning 4-ilovasiga** muvofiq shaklda Manfaatlar to'qnashuvi holatlari reyestriga kiritiladigan manfaatlar to'qnashuvi holatlari haqidagi elektron ma'lumotlarni jamlaydi va saqlaydi;

Bank xodimligiga nomzod ishga qabul qilinayotganda yoki boshqa ishga o'tkazilayotganda, ehtimoliy manfaatlar to'qnashuvi to'g'risidagi deklaratsiyani Xodimlarni boshqarish departamentiga taqdim etganidan keyin **bir ish** kunida Ichki nazorat va komplayens departamentiga yuboradi, Ichki nazorat va komplayens departamenti tomonidan tahlil qilib, **uch ish** kunida o'dob-axloq komissiyasiga, o'dob-axloq komissiyasi **bir ish** kunida ehtimoliy manfaatlar to'qnashuvini tartibga solish yuzasidan choralar ko'rish to'g'risida Bank bosharuvi raisiga taklif kiritadi.

25. Bank xodimiga aloqador shaxslar tomonidan taqdim etiladigan ehtimoliy manfaatlar to'qnashuvi to'g'risidagi deklaratsiya (Siyosatning 3-ilovasi)da quyidagi ma'lumotlar:

Bank xodimiga aloqador shaxs hisoblangan jismoniy shaxsning familiyasi, ismi, otasining ismi, shaxsiy identifikatsiya raqami yoxud yuridik shaxsning nomi va soliq to'lovchining identifikatsiya raqami;

Bank xodimining familiyasi, ismi va otasining ismi, lavozimi;

Bank xodimi bilan qarindoshlik to'g'risidagi ma'lumotlar;

yuridik shaxsning Bank xodimiga aloqadorligi to'g'risidagi ma'lumotlar ko'rsatilishi kerak.

Ehtimoliy manfaatlar to'qnashuvi to'g'risidagi deklaratsiya uni to'ldirgan jismoniy shaxsning yoki yuridik shaxs vakilining (ishonchli shaxsining) o'z qo'li bilan qo'yilgan imzosi yoki elektron raqamli imzosi bilan tasdiqlangan bo'lishi kerak.

26. Manfaatlar to'qnashuvini aniqlashda quyidagi manbalardan olingan ma'lumotlarni o'rganish orqali amalga oshiriladi:

ehtimoliy manfaatlar to'qnashuvi to'g'risidagi deklaratsiyadan;

davlat xaridlari jarayonida olingan takliflardan, xarid komissiyasi majlislarining bayonnomalaridan, tuzilgan shartnomalardan;

jismoniy va yuridik shaxslarning Bank xodimining faoliyatidagi mavjud manfaatlar to'qnashuvi yoki ehtimoliy manfaatlar to'qnashuvi to'g'risidagi murojaatlaridan yoxud xabarlaridan;

Bankning affillangan shaxslari va yakuniy naf oluvchilari (benefitsiarlari) ro'yxatlaridan;

maxsus vakolatli davlat organi tomonidan o'tkazilgan o'rganish natijalari bo'yicha kiritilgan taqdimnomadan va boshqa ochiq manbalardan.

Bank xodimining ommaviy axborot vositalariga, shu jumladan, Internet jahon axborot tarmog'iga joylashtirilgan mavjud manfaatlar to'qnashuvi yoki ehtimoliy manfaatlar to'qnashuvi holatlari ular to'g'risidagi ma'lumotlarni to'plash va o'rganish orqali aniqlanadi.

Ma'lumotlarni o'rganish maxsus bo'linma tomonidan amalga oshiriladi.

9-bob. Manfaatlar to'qnashuvini tartibga solish bo'yicha ko'riladigan choralar

27. Manfaatlar to'qnashuvi hollarini tartibga solish uchun ularning o'ziga xos xususiyatlarini hisobga olgan holda quyidagi choralardan biri ko'rilishi kerak:

o'ziga nisbatan manfaatlar to'qnashuvi yuzaga kelgan rahbarning bevosita bo'ysunuvidagi xodimni manfaatlar to'qnashuvi yuzaga kelmaydigan boshqa rahbarning bo'ysunuviga o'tkazish;

Bank xodimini manfaatlar to'qnashuvi yuzaga kelishi mumkin bo'lgan kollegial organ tarkibidan ixtiyoriy ravishda o'zini o'zi rad etishi orqali yoki majburan chetlashtirish;

Bank xodimining lavozim majburiyatlari yoki xizmat vakolatlari doirasini qayta ko'rib chiqish;

Bank xodimining davlat organining yoki boshqa tashkilotning manfaatlar to'qnashuviga olib kelishi mumkin bo'lgan axborotidan va hujjatlaridan foydalanishiga cheklovlar belgilash;

Bank xodimining yakka tartibda qarorlar qabul qilishga doir vakolatlarini qonunchilikka muvofiq amalga oshirishi ustidan kollegial nazoratni ta'minlash;

Bank xodimiga o'zidagi shaxsiy manfaatdorlikni qonunchilikka muvofiq bartaraf etishi to'g'risida takliflar taqdim etish;

xodim tomonidan o'zi mehnat (xizmat) faoliyatini amalga oshirayotgan Bankning manfaatlariga zid bo'lgan shaxsiy manfaatdorligidan voz kechishi;

Bank xodimining shaxsiy manfaatdorligini bartaraf etish choralari ko'rish mumkin bo'lmagan taqdirda, xodimning roziligi asosida uni avvalgi lavozimiga teng boshqa lavozimga o'tkazish yoki mehnat shartnomasini (kontrakti) umumiy asoslarda bekor qilish.

28. Manfaatlarga to'qnashuvini tartibga solish bo'yicha choralar bank xodimining roziligi bilan ko'rilishi kerak.

29. Bank tomonidan manfaatlarga to'qnashuvini tartibga solishga doir choralarni ko'rish chog'ida biron-bir shaxslarga, guruhlariga yoki tashkilotlarga afzallik, ustunlik berishga yoxud davlat organlarining yoki boshqa tashkilotlarning xodimlarini, shuningdek, fuqarolarni kamsitishga yo'l qo'yilmaydi.

30. Bank o'z xodimi bilan o'zaro kelishuvga ko'ra, manfaatlarga to'qnashuvini tartibga solish yuzasidan qonunchilikda taqiqlanmagan boshqa choralarni ham ko'rish mumkin.

10-bob. Manfaatlarga to'qnashuvi bilan bog'liq hujjatlarning maxfiyligini ta'minlash

31. Manfaatlarga to'qnashuvini tartibga solish va aniqlashda ishtirok etadigan xodimlarga ishonib topshirilgan yoxud ularga kasbiy, xizmat yoki mehnat majburiyatlarini bajarishi munosabati bilan ma'lum bo'lib qolgan shaxslarning shaxsga doir ma'lumotlarini oshkor etishga yo'l qo'yilmaydi.

32. Bank xodimining faoliyatidagi manfaatlarga to'qnashuvini tartibga solish chog'ida shaxsga doir ma'lumotlarni muhofaza qilish shaxsga doir ma'lumotlar to'g'risidagi qonunchilikka muvofiq amalga oshiriladi.

11-bob. Manfaatlarga to'qnashuvi bilan bog'liq hujjatlarning maxfiyligini ta'minlash

33. Jismoniy va yuridik shaxslarning xodimdagi mavjud yoki ehtimoliy manfaatlarga to'qnashuvi to'g'risida Bankka kelib tushgan har bir murojaati yoki xabari qonunchilikda belgilangan tartibda va muddatlarda ko'rib chiqiladi hamda tekshiriladi.

34. Tekshirish davomida aniqlangan manfaatlarga to'qnashuviga yo'l qo'yilganligi bilan bog'liq hollar to'g'risidagi ma'lumotlar o'zbekistonlik odob-axloq komissiyasi tomonidan maxsus bo'linma taqdim etganidan keyin o'zbekistonlik kuni ichida ko'rib chiqiladi.

35. Odob-axloq komissiyasi Bank rahbariga manfaatlarga to'qnashuvini bartaraf etish bo'yicha choralarni ko'rish yoxud xodimni tegishli javobgarlikka tortish to'g'risida taklif kiritadi.

12-bob. Manfaatlarga to'qnashuvi to'g'risidagi axborotning hisobini yuritish

36. Ichki nazorat va komplayens departamenti tomonidan manfaatlarga to'qnashuvi holatlarining hisobini mazkur **Siyosatning 4-ilovasiga** muvofiq shaklda reyestrda kiritish yo'li bilan o'z vaqtida va to'liq yuritishlari shart.

37. Mavjud yoki ehtimoliy manfaatlarga to'qnashuvlari Manfaatlarga to'qnashuvini hisobga olish reyestriga quyidagi asoslarga ko'ra:

Bankka ishga qabul qilishda nomzod tomonidan taqdim etilgan deklaratsiya asosida mavjud manfaatlarga to'qnashuvi aniqlanganda;

Bank xodimi boshqa ishga o'tkazilgan taqdirda, o'zidagi mavjud manfaatlarga to'qnashuvi to'g'risidagi axborotni xabar qilganda;

Bank xodimi tomonidan taqdim etiladigan ehtimoliy manfaatlar to'qnashuvi to'g'risidagi har yilgi deklaratsiya asosida mavjud manfaatlar to'qnashuvi aniqlanganda;

mavjud manfaatlar to'qnashuvi to'g'risida xabarnoma taqdim etilganda;

ehtimoliy manfaatlar to'qnashuvi to'g'risida deklaratsiya taqdim etilganda;

rasmiy elektron ma'lumotlar bazalari orqali Bank xodimida manfaatlar to'qnashuvi aniqlanganda;

kelib tushgan murojaatga yoki xabarga asosan Bank xodimida manfaatlar to'qnashuvi mavjudligi tasdiqlanganda;

qonunchilikda belgilangan tartibda o'tkaziladigan xizmat hamda boshqa turdagi tekshiruvlar natijasida Bank xodimida manfaatlar to'qnashuvi aniqlanganda kiritiladi.

38. Manfaatlar to'qnashuvini hisobga olish reyestriga 37-bandida ko'rsatilgan asoslardan tashqari quyidagi:

mavjud yoki ehtimoliy manfaatlar to'qnashuvlarini tartibga solish yuzasidan ko'rilgan choralar to'g'risidagi ma'lumotlar;

manfaatlar to'qnashuvini oshkor etish chog'ida bila turib yolg'on yoki noto'g'ri axborotni taqdim etgan yoxud bunday axborotni yashirgan Bank xodimiga nisbatan ko'rilgan ta'sir choralari to'g'risidagi ma'lumotlar kiritiladi.

39. Ichki nazorat va komplayens departamenti aniqlangan manfaatlar to'qnashuv hollarining hisobi o'z vaqtida va to'liq yuritilishi uchun javobgardir.

13-bob. Yakuniy qoidalar

40. Bankning odo-axloq komissiyasi mavjud yoki ehtimoliy manfaatlar to'qnashuvlari to'g'risida har yarim yilda xulosa qabul qiladi hamda ularni tartibga solish bo'yicha ko'rilgan choralarning yetarliligini (to'g'riligini) ko'rib chiqadi.

Bankning odo-axloq komissiyasi aniqlangan manfaatlar to'qnashuvi hollarini maxsus bo'linma bilan birgalikda tahlil qiladi va Bank xodimlari o'rtasida tushuntirish ishlarini olib boradi.

41. Egallab turgan lavozimidan qat'i nazar, Bankning barcha xodimlari, ushbu Siyosatning talablariga rioya qilish, shuningdek, o'z manfaatlarining to'qnashuvi to'g'risida Bankka o'z vaqtida va to'liq ma'lumot berish bo'yicha shaxsan javobgar hisoblanadi.

42. Bank xodimi bilan aloqador shaxslar tomonidan ehtimoliy manfaatlar to'qnashuvi to'g'risidagi deklaratsiyada bila turib yolg'on yoki noto'g'ri ma'lumotlar taqdim etilganligi O'zbekiston Respublikasining "Manfaatlar to'qnashuvi to'g'risida"gi Qonunida belgilangan huquqiy oqibatlarni keltirib chiqarishi mumkin.

43. Mazkur Siyosat talablarini buzgan shaxslar belgilangan tartibda javobgarlikka tortiladi.

44. Mazkur Siyosat Bank Kuzatuv kengashin tomonidan tasdiqlangan kundan boshlab kuchga kiradi.

**Ichki nazorat va komplayens
departamenti direktori o'rinbosari**

A. Boyqobilov

